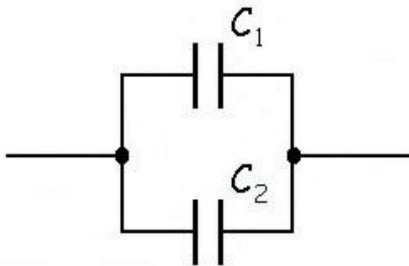
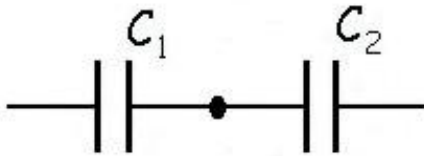

Kondensaatorite jada- ja rööpühendus.

Kondensaatori mahtuvus on võrdne laeng kondensaatori plaadil jagatud pingega plaatide vahel $C = \frac{q}{U}$. Ühendame teineteisega rööbiti kaks kondensaatorit (vt. joon. 1), esimese kondensaatori mahtuvuse tähistame C_1 , teise kondensaatori mahtuvuse aga C_2 . Meie eesmärgiks on leida sellise kondensaatoripatarei kogumahtuvus. Tähistame laengud kondensaatori plaatidel q_1 ja q_2 . Kogu kondensaatoripatarei laeng oleks seega $q=q_1+q_2$. See järeldeb sellest, et kondensaatori plaatide kogupindala on rööbiti ühendatud kondensaatorite plaatide pindalade summa ja laengu jäävuse seadusest. Pinge kondensaatori plaatide vahel on jääv $U=U_1=U_2$. Nüüd avaldame valemist $C = \frac{q}{U}$ q ja asendame selle seoses $q=q_1+q_2$. Sama moodi toimime ka q_1 ja q_2 -ga. Saame tulemuseks $CU=C_1U_1+C_2U_2$. Kuna potentsiaalide vahed rööbiti ühendatud kondensaatorite plaatide vahel on samad, siis $C=C_1+C_2$. Saame teha järelduse, et kondensaatorite ühendamisel rööbiti kondensaatorite mahtuvused liituvad.

Joonis 1

Joonis 2

Vaatleme nüüd olukorda, kus kondensaator mahtuvusega C_1 ühendatakse jadamisi kondensaatoriga, mille mahtuvus on C_2 (vt. joon. 2). Kogulaeng sellise ühendusviisi korral ei muutu, sest kondensaatoripatarei väliste plaatide pindalad on muutumatud. Pinge kondensaatorite klemmidel jaguneb proportsionaalselt. Pinge kondensaatoripatarei klemmidel on aga osapingete summa $U=U_1+U_2$. Nüüd avaldame valemist $C = \frac{q}{U}$ U ja asendame valemisse $U=U_1+U_2$, sama teeme ka U_1 ja U_2 -ga. Sellisel juhul saame $\frac{q}{C} = \frac{q_1}{C_1} + \frac{q_2}{C_2}$. Kuna $q=q_1=q_2$, siis saame $\frac{1}{C} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2}$. Kondensaatorite jadaühenduse korral on kondensaatoripatarei mahtuvus alati väiksem vähima mahtuvusega kondensaatori mahtuvusest.